

«Прѣди нѣколко години, въ Римъ билъ обнародванъ единъ душе-спасителенъ декретъ, кой-то налагалъ исполненіе на Питагорово-то мнѣніе върху движеніе-то на земя-та, съ цѣль да са положи край на пагубны-тѣ съблазны на настоящыя вѣкъ. Намѣрили са человекы недоволны, кой-то безрасждно увѣрявали, че този декретъ произлѣзвалъ не отъ благоразумно обсежданіе на прѣдмѣта, но отъ враждебность, и поради това са чували жалбы, дѣто виновницы-тѣ на таквизы декреты при съвършенно-то си незнаніе въ астрономическы-тѣ наблюденія не трѣба съ свои-тѣ бързы запрѣшенія да обрѣзватъ крыла-та на любопытны-тѣ умове. Моя-та ревность не можеше да остане въ мълчаніе, кога-то азъ чухъ таквизы неоснователны оплакванія, и азъ, като разумѣвамъ напълно таквозъ благоразумно опредѣленіе, счехохъ за прилично да излѣзж всенародно на свѣтовныя театъръ, като свидѣтель на дѣйствителна-та истина. Азъ са случихъ него време въ Римъ; бѣхъ приетъ на ауденціи, дѣто заслужихъ одобрѣніе отъ най-знатны-тѣ прелаты на тогашныя дворъ; и даже менѣ ми са извѣсти прѣдварително за обнародваніе-то на поменатыя декретъ. Заради това, азъ имамъ намѣреніе въ това си съчиненіе да покажж на иностранны-тѣ націи, какво са знае за този прѣдмѣтъ въ Италия и особенно въ Римъ, за да можѣтъ иностранцы-тѣ да си съставятъ за този прѣдмѣтъ какво-годѣ понятіе. Заедно съ това, като събирамъ всички мои собственны възрѣнія на Коперникова-та система, азъ желая да покажж на иностранны-тѣ, че всичко това прѣди да са разгледа отъ страна-та на Римска-та власть, было е вече извѣстно и че отъ Италия излѣзватъ не само едны догматы за спасеніе на душа-та, но още и дълбокомысленны откритія, кой-то служатъ за ослажденіе на разума. Съ тѣзи цѣль азъ приехъ въ «разговора» страна-та на Коперника, като разглеждамъ негово-то ученіе като една чисто математическа хипотеза и като са старая съ вѣщы възможны срѣдства да го прѣдстави като че има прѣимущество не надъ мнѣніе-то за неподвижность-та на земя-та, но надъ начина, кой-то нѣкой человекы защищаватъ това мнѣніе — человекы, кой-то макаръ и да ги считатъ за Аристотелевы привърженицы, но кой-то на дѣло носятъ само име-то, а самы са доволствоватъ съ собственныя си разумъ, а само са основаватъ на една память за четири-тѣхъ несъвършенно разумны начала.»

Рукопись-тъ Галилеевъ былъ разгледанъ отъ самыя папа и инквизитори-тѣ. Бато нѣмалы до толгози свѣденія, за да открятъ истина-та цѣль на съчинителя, тѣ му разрѣшили да си напечата книга-та; но кога-то тя излѣзла на свѣтъ, врагове-тѣ Галилеевы намѣрили срѣдства какъ да повдигнѣтъ срѣщу него римскыя дворъ, и Галилей былъ повыканъ да са яви прѣдъ инквизиція-та. Седмидесятгодишныя философъ, при всичката си слабость съ голѣмъ трудъ извършилъ свое-то пхтешествіе. Обаче, неговы-тѣ необыкновенны заслугы и негова-та извѣстность, въ свръска съ влияніе-то на могущественны-тѣ му приятели, внушили къмъ него уваженіе даже отъ страна-та на трибунала, дѣто былъ повыканъ да са яви. То са виждало отъ това, че на Галилеа было позволено да живѣе въ палатъ-тъ на своя пріятель Тосканскыя посланникъ; а кога-то станѣло нужда, въ вървежа на изслѣдваніе-то, да го испытатъ лично, макаръ